

รัฐกาตาร์ (State of Qatar)

เมืองหลวง กรุงโดฮา

ที่ตั้ง ภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 24-27 องศาเหนือกับเส้นลองจิจูดที่ 50-52 องศาตะวันออก เป็นแหลมขนาดเล็กที่ยื่นออกไปจากชายฝั่งตะวันตกของคาบสมุทรอาระเบียเข้าไปในอ่าวเปอร์เซียหรืออ่าวอาหรับ มีพื้นที่ 11,586 ตร.กม. ขนาดใหญ่เป็นอันดับ 165 ของโลก และขนาดเล็กกว่าไทย 44.3 เท่า

อาณาเขต

ทิศเหนือ ตะวันออก และตะวันตก

ติดกับอ่าวเปอร์เซียหรืออ่าวอาหรับ

โดยมีชายฝั่งยาว 563 กม.

ทิศใต้

ติดกับซาอุดีอาระเบีย (87 กม.)

ภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบทะเลทราย ซึ่งแห้งแล้ง ไม่มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีพื้นที่เพาะปลูก 5.6% จุดสูงสุดของประเทศ คือ ยอดเขา Qurayn Abu al Bawl หรือ Tuwayyir al Hamir บนภูเขา Dukhan ซึ่งมีความสูง 103 ม.

ภูมิอากาศ อากาศร้อนแบบทะเลทราย อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีอยู่ระหว่าง 21-34 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนน้อยเฉลี่ย 100 มม.ต่อปี ฤดูร้อน พ.ค.-ก.ย. อากาศร้อนมาก โดยอุณหภูมิเวลากลางวันอาจสูงถึง 50 องศาเซลเซียส ส่วนช่วงที่เหลือของปี ต.ค.-เม.ย. อากาศค่อนข้างเย็นกว่า แต่อุณหภูมิช่วง ธ.ค.-ก.พ. อาจลดลงเหลือ 5 องศาเซลเซียส ภัยธรรมชาติที่ประสบเป็นประจำ ได้แก่ พายุทรายและพายุฝุ่น ซึ่งเกิดขึ้นได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะช่วง เม.ย.-มิ.ย.

ประชากร 3,251,763 คน (ข้อมูลเมื่อ ต.ค.2568 ของสำนักงานวางแผนแห่งชาติกาตาร์) เป็นชาวกาตาร์ 11.60% อินเดีย 21.8% เนปาล 12.5% บังกลาเทศ 12.5% อียิปต์ 9.35% ฟิลิปปินส์ 7.36% ปากีสถาน 4.70% ศรีลังกา 4.35% และอื่น ๆ 9.8% อัตราส่วนประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 13.99% วัยรุ่น (15-24 ปี) 12.01% วัยกลางคน (25-64 ปี) 72.43% และวัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 1.57% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 80.3 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศชาย 78.2 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศหญิง 82.4 ปี อัตราการเกิดอยู่ที่ 9.2% อัตราการตายอยู่ที่ 7.3% อัตราการเพิ่มของประชากร 0.71% (ประมาณการปี 2568)

ศาสนา อิสลาม 65.2% (ส่วนใหญ่เป็นซุนนี) ฮินดู 15.9% คริสต์ 13.7% พุทธ 3.8% และอื่น ๆ 1.4%

ภาษา ภาษาอาหรับเป็นภาษาราชการ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและใช้อย่างกว้างขวาง

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 99.2 % งบประมาณด้านการศึกษาประมาณ 8.4% ของ GDP เชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลษานี อดีตเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ ทรงริเริ่มนโยบายปฏิรูป “การศึกษาเพื่อยุคใหม่” (Education for a New Era) เมื่อ พ.ย.2545 โดยจัดตั้งสภาการศึกษาสูงสุด ทำหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาลไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันมีโรงเรียนรัฐและเอกชนรวมกว่า 1,081 แห่ง การศึกษาระดับอุดมศึกษา มี Qatar University เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งแรก ก่อตั้งเมื่อปี 2516 และมี Education City ในโดฮา ซึ่งก่อสร้างเมื่อปี 2541 โดยมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างชาติเข้าไปเปิดวิทยาเขตในพื้นที่ดังกล่าว 8 แห่ง เช่น Georgetown University ของสหรัฐฯ และ University College London ของสหราชอาณาจักร จึงทำให้มีสถาบันระดับอุดมศึกษาในกาตาร์ทั้งสิ้น 9 แห่ง ให้บริการนักศึกษารวมกว่า 33,000 คน นอกจากนี้ Qatar Foundation ของรัฐบาล ยังรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม World Innovation Summit Education (WISE) ซึ่งเป็นเวทีที่มีผู้นำทางความคิดและผู้กำหนดนโยบายการศึกษาจากทั่วโลกเข้าร่วมเป็นประจำทุกปี

การก่อตั้งประเทศ กาตาร์เคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์อัลเคาะลีฟะฮ์ของบาห์เรนเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนกระทั่งราชวงศ์อัลษานีได้รับความช่วยเหลือจากสหราชอาณาจักรให้สถาปนารัฐกาตาร์ขึ้นมาเมื่อ 18 ธ.ค.2421 และปกครองประเทศจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกหลังการสถาปนารัฐกาตาร์ มีสถานะเป็นเพียงรัฐในอารักขาของสหราชอาณาจักร โดยเป็นส่วนหนึ่งของดินแดนที่สหราชอาณาจักรเรียกว่า Trucial States/Trucial Sheikdoms จนเมื่อปี 2511 สหราชอาณาจักรประกาศยุติความคุ้มครองรัฐในอารักขา ดังกล่าว ทำให้ผู้นำ Trucial States ทั้ง 9 รัฐ ได้แก่ กาตาร์ บาห์เรน อาบูดาบี ดูไบ ชาร์จาห์ อัจญ์มาน อุมม์อัลควัยน์ รอสอัลคอยมะฮ์ และฟุญัยเราะฮ์ จัดประชุมหารือการจัดตั้งเป็นสหภาพแห่งรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (Union of Arab Emirates) แต่ไม่ได้ข้อยุติและเป็นเหตุให้กาตาร์ประกาศเป็นรัฐเอกราชฝ่ายเดียว เมื่อ 3 ก.ย.2514

วันชาติ 18 ธ.ค. (วันขึ้นครองราชสมบัติของราชวงศ์อาลซานีเมื่อปี 2421)

การเมือง ปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) อำนาจอธิปไตยเป็นของเจ้าผู้ครองรัฐ (อмир หรือ Emir) ซึ่งเป็นพระประมุข การขึ้นครองราชสมบัติใช้ระบบสืบราชสันตติวงศ์ เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ปัจจุบัน คือ เชค ตะมิม บิน ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลซานี (พระชนมพรรษา 46 พรรษา/ปี 2569) ขึ้นครองราชสมบัติตั้งแต่ 25 มิ.ย.2556 หลังจากเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาลซานี พระราชบิดาประกาศสละราชสมบัติ กาทาร์ยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรก เมื่อ 2 ก.ค.2542 และจัดการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าว เมื่อ 29 เม.ย.2546 โดยเชค ฮะมัด เจ้าผู้ครองรัฐในขณะนั้น ทรงมีพระราชกฤษฎีกาประกาศบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกอย่างเป็นทางการ เมื่อ 9 มิ.ย.2547

ฝ่ายบริหาร : อำนาจอธิปไตยเป็นของเจ้าผู้ครองรัฐมาโดยตลอด จนกระทั่งในรัชสมัย เชค เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาลซานี (พระอัยกาของ เชค ตะมิม เจ้าผู้ครองรัฐองค์ปัจจุบัน) ทรงริเริ่มตำแหน่ง นรม. ขึ้นเป็นผู้นำรัฐบาล ตั้งแต่ 29 พ.ค.2513 และทรงดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วยพระองค์เอง ต่อมา เชค ฮะมัด พระราชโอรสของเชค เคาะลีฟะฮ์ ทรงยึดอำนาจพระราชบิดาแล้วขึ้นสืบราชสมบัติเป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์เมื่อปี 2538 โดยเชค ฮะมัด ทรงดำรงตำแหน่ง นรม.ด้วยพระองค์เอง ระหว่างปี 2538-2539 แล้วจึงแต่งตั้งสมาชิกพระราชวงศ์ให้ดำรงตำแหน่ง นรม. แทนเจ้าผู้ครองรัฐ จนถึงรัชสมัยของ เชค ตะมิม นรม.คนปัจจุบัน คือ เชค มุฮัมมัด บิน อับดุลเราะห์มาน บิน ญาซิม อาลซานี (พระชันษา 46 ปี/ปี 2569) ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเมื่อ 7 มี.ค.2566 อย่างไรก็ดี การแต่งตั้ง ครม. และอำนาจในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลยังอยู่ที่เจ้าผู้ครองรัฐ ขณะที่ นรม.ทำหน้าที่กำกับการบริหารงานของ รวม.กระทรวงต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายที่เจ้าผู้ครองรัฐทรงกำหนด

ฝ่ายนิติบัญญัติ : มีรัฐสภา (Advisory Council หรือ Majlis al Shura) แบบสภาเดี่ยว สมาชิก 45 คน วาระ 4 ปี ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง 30 คน และอีก 15 คน มาจากการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐ อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ได้แก่ การรับรองงบประมาณแผ่นดิน การตรวจสอบการทำงานของ นรม.และ รมต. ตลอดจนการยกร่างและลงมติเพื่อรับรองร่างกฎหมาย ทั้งนี้ หลังจากรัฐธรรมนูญฉบับแรกประกาศใช้อย่างเป็นทางการเมื่อ 9 มิ.ย.2547 รัฐบาลกาตาร์ประกาศว่าจะจัดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาตามบทบัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญภายในปี 2550 แต่ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ โดยเชค ฮะมัด ทรงประกาศขยายวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกรัฐสภาชุดเดิมที่มาจากการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐตั้งแต่ปี 2553 ออกไปจนถึงปี 2564 จนกระทั่งจัดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาเป็นครั้งแรกของประเทศ เมื่อ 2 ต.ค.2564 อย่างไรก็ดี เมื่อ ต.ค.2567 มีการจัดทำประชามติเพื่อแก้ไขบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดให้สมาชิกรัฐสภาทั้ง 45 คน มาจากการแต่งตั้งโดยเจ้าผู้ครองรัฐ และไม่มีสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งอีกต่อไป ซึ่งผลปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความเห็นชอบ มากถึง 90.6% ของผู้ออกเสียงทั้งหมด

ฝ่ายตุลาการ : ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) ในการพิจารณาคดีอาญา คดีแพ่ง และพาณิชย์ และใช้บทบัญญัติของศาสนาอิสลามในการพิจารณาคดีครอบครัวและมรดก ส่วนระบบศาลประกอบด้วย ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา นอกจากนี้ ยังมีศาลปกครองและศาลรัฐธรรมนูญ เจ้าผู้ครองรัฐเป็นผู้แต่งตั้งตุลาการศาลต่าง ๆ โดยคำแนะนำของสภาตุลาการสูงสุด วาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี

พรรคการเมืองสำคัญ : ไม่มีระบบพรรคการเมือง อีกทั้งไม่ปรากฏว่ามีกลุ่มการเมืองใด ๆ ในกาตาร์ เนื่องจากเป็นข้อห้ามตามกฎหมาย

เศรษฐกิจ กาตาร์มีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและมาตรฐานการครองชีพสูงเทียบเท่าประเทศในยุโรปตะวันตก เป็นผลมาจากการค้นพบแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในประเทศเมื่อปี 2480 นำไปสู่การเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ จากที่เคยพึ่งพาการประมงและการหาไข่มุก ไปเป็นการพึ่งพารายได้จากการส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งปัจจุบันมีส่วนสูงกว่า 50% ของ GDP หรือ 85% ของรายได้จากการส่งออก และ 70% ของรายได้ภาครัฐ อุตสาหกรรมที่เป็นรายได้หลักและสำคัญของประเทศ คือ การผลิตก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) การผลิตและกลั่นน้ำมันดิบ การผลิตแอมโมเนีย ปุ๋ย ปิโตรเคมี เหล็กกล้า ปูนซีเมนต์ การซ่อมเรือพาณิชย์ ทั้งนี้ สถาบันเพื่อการพัฒนาการจัดการ (Institute for Management Development-IMD) ในสวิตเซอร์แลนด์ ประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันและประสิทธิภาพด้านเศรษฐกิจของกาตาร์เมื่อปี 2568 อยู่ที่อันดับ 9 ของประเทศที่พัฒนาแล้ว จากทั้งหมด 69 ประเทศทั่วโลก เป็นผลมาจากการที่กาตาร์มีเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งและมีเสถียรภาพอย่างต่อเนื่อง

กาตาร์ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (Qatar National Vision 2030) เมื่อปี 2551 มีเป้าหมายและแผนงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับความท้าทายจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และก้าวขึ้นเป็นประเทศที่ทันสมัยภายในปี 2573 การพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลจึงมุ่งให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างเหมาะสมและยั่งยืน บริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอย่างเหมาะสม รวมถึงปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความหลากหลายเพื่อลดการพึ่งพาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ด้วยการขยายตลาดส่งออกก๊าซธรรมชาติเฉพาะอย่างยิ่งในยุโรปและเอเชีย เป็นการกระจายความเสี่ยงและทำให้มีประเทศที่พึ่งพาก๊าซธรรมชาติจากกาตาร์มากขึ้น ซึ่งเสริมสร้างอำนาจต่อรองของกาตาร์ในเวทีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ กาตาร์ยังเร่งส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจด้าน Knowledge-based Economy ที่เน้นการพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และการเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ : น้ำมันดิบ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 25,244 ล้านบาร์เรล (มากเป็นอันดับ 14 ของโลก) กำลังการผลิตปิโตรเลียมและคอนเดนเสทวันละประมาณ 1.9 ล้านบาร์เรล ในจำนวนนี้เป็นการผลิตน้ำมันดิบวันละ 80,000 บาร์เรล ขณะที่การส่งออกน้ำมันดิบและคอนเดนเสทอยู่ที่วันละ 700,000 บาร์เรล ก๊าซธรรมชาติ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 900 ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต (มากเป็นอันดับ 3 ของโลก) และส่งออกวันละประมาณ 12,054 ล้านลูกบาศก์ฟุต (ข้อมูลปี 2567 ของ EIA)

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : เรียลกาตาร์ (Qatari Riyal-QAR)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : ประมาณ 3.67 เรียลกาตาร์ : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 8.85 บาท : 1 เรียลกาตาร์ (พ.ย.2568)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 380,190 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2568 ของ IMF)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 2.9%

อัตราเงินเฟ้อ : 0.1%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : 24,065 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 71,440 ดอลลาร์สหรัฐ

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศและทองคำ : 53,987 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2567 ของธนาคารโลก)

แรงงาน : 2.04 ล้านคน

อัตราการว่างงาน : 0.1%

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : เกินดุล 58,484 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2567 ของ WTO)

มูลค่าการส่งออก : 94,286 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2567 ของ WTO)

สินค้าส่งออก : ก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) น้ำมันและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (84.4%) สินค้าเกษตรและอาหาร เช่น ข้าวและแป้งสาลี น้ำมันพืช สัตว์มีชีวิต น้ำผึ้งธรรมชาติ เครื่องดื่ม (0.1%) สินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล อุปกรณ์ขนส่ง (11.9%) และอื่น ๆ (3.6%)

คู่ค้าส่งออกที่สำคัญ : จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย สิงคโปร์ อินเดีย สหภาพยุโรป

มูลค่าการนำเข้า : 35,802 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2567 ของ WTO)

สินค้านำเข้า : ผลิตภัณฑ์และสินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น รถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ (75.6%) สินค้าเกษตรและอาหาร เช่น เนื้อสัตว์และเครื่องในสัตว์ปีก ข้าว เครื่องดื่ม ขนมอบ (12.3%) เชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมต่าง ๆ (4.8%) และอื่น ๆ (7.3%)

คู่ค้านำเข้าที่สำคัญ : สหภาพยุโรป จีน สหรัฐฯ สหราชอาณาจักร อินเดีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ญี่ปุ่น

การทหาร หลักนิยมทางทหารของกาตาร์เน้นการป้องกันประเทศเพื่อรักษาความอยู่รอดปลอดภัยของชาติ เฉพาะอย่างยิ่งการพิทักษ์สาธารณูปโภคพื้นฐานด้านพลังงาน ซึ่งเป็นแหล่งรายได้และความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของประเทศ เจ้าผู้ครองรัฐทรงดำรงตำแหน่ง รมว.กระทรวงกลาโหมและผู้บัญชาการทหารสูงสุด กองทัวกาตาร์ อยู่ในกำกับของกระทรวงกลาโหม มีกำลังพล 16,500 นาย และไม่มีขีดความสามารถที่จะรับมือภัยคุกคามจากกองกำลังต่างชาติ เฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นมหาอำนาจระดับภูมิภาคอย่างซาอุดีอาระเบีย กาตาร์จึงต้องอาศัยสหรัฐฯ ช่วยค้ำประกันความมั่นคง ด้วยการอนุญาตให้สหรัฐฯ เข้าไปตั้งกองบัญชาการกลางสหรัฐฯ (US Central Command-USCENTCOM) ส่วนหน้า ที่ฐานทัพอากาศ Al Udeid ในกรุงโดฮา ซึ่งถูกใช้เป็นฐานปฏิบัติการทางทหารในสงครามอัฟกานิสถานเมื่อปี 2544 และสงครามอิรักเมื่อปี 2546 ปัจจุบันมีกองกำลังสหรัฐฯ ในกาตาร์ประมาณ 11,000 นาย นอกจากนี้ ตุรกีกับกาตาร์บรรลุข้อตกลงด้านการทหารเพื่อร่วมกัน รักษาเสถียรภาพภายในภูมิภาคตะวันออกกลางเมื่อ ค.ศ.2557 ครอบคลุมการฝึกซ้อมทางทหารและการอนุญาตให้ ตุรกีเข้าไปจัดตั้งฐานทัพถาวรและประจำการกองกำลังตุรกีที่ฐานทัพ Tariq Bin Ziyad ทางใต้ของกรุงโดฮา ปัจจุบันมีทหารตุรกีปฏิบัติการกิจด้านการฝึกอบรมทางทหารประจำการในฐานทัพดังกล่าวประมาณ 300 นาย

ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคที่นำไปสู่การลงโทษกาตาร์ ด้วยการตัดการติดต่อทางบก ทางอากาศ และทางทะเลกับกาตาร์ ระหว่าง มิ.ย.2560-ม.ค.2564 เนื่องจาก ไม่พอใจที่กาตาร์มีท่าทีสนับสนุนกลุ่ม Muslim Brotherhood ในอียิปต์ กลุ่มฮะมาสในฉนวนกาซาของปาเลสไตน์ กลุ่มฮิซบอลลอฮ์ในเลบานอน รวมถึงอิหร่าน ซึ่งประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวต่างเห็นว่าเป็นภัยคุกคาม กลายเป็น ปัจจัยที่ผลักดันให้กาตาร์เพิ่มงบประมาณด้านการทหารมากขึ้นตั้งแต่ปี 2560 โดยมีการสั่งซื้ออาวุธ อากาศยาน และเรือรบ เช่น เครื่องบินรบ F-15 จากสหรัฐฯ มูลค่ารวม 12,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อ มิ.ย.2560 เรือรบ พร้อมขีปนาวุธจากอิตาลี มูลค่ารวมกว่า 5,000 ล้านยูโร เมื่อ ส.ค.2560 รวมทั้งมีแผนจะสั่งซื้อระบบป้องกัน ภัยทางอากาศ S-400 จากรัสเซีย และขยายฐานทัพอากาศ Al Udeid ซึ่งเป็นที่ตั้ง USCENTCOM ส่วนหน้า และฐานทัพอากาศโดฮา ในกรุงโดฮา

ทบ. มีฐานทัพที่ North Camp และ Barzan Camp กำลังพลประมาณ 12,000 นาย ในจำนวนนี้ รวมถึง Emiri Guard หรือ Royal Guard (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) มียุทธโศปกรณ์สำคัญ ได้แก่ รถถังหลัก (MBT) รุ่น Leopard 2A7 จำนวน 62 คัน รถถังโจมตี (ASLT) รุ่น AMX-10RC จำนวน 12 คัน และรุ่น Piranha II จำนวน 36 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะลาดตระเวน (RECCE) รุ่น Fennek จำนวน 32 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะอเนกประสงค์

(IFV/AUV) รุ่น AMX-10P จำนวน 40 คัน รถสายพานลำเลียง/ยานยนต์หุ้มเกราะ (APC) รุ่น AMX-VCI จำนวน 30 คัน รุ่น V-150 จำนวน 8 คัน รุ่น VAB จำนวน 160 คัน รุ่น Ejder Yalcin จำนวน 170 คัน รุ่น Kirpi-2 50 คัน และรุ่น RG-31 ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน รุ่น BMC Amazon จำนวน 35 คัน รุ่น Dingo 2 จำนวน 14 คัน และรุ่น VBL จำนวน 16 คัน ปืนใหญ่อัตตาจร (SP) รุ่น PzH 2000 จำนวน 24 กระบอก ปืนใหญ่ลากจูง รุ่น G5 howitzer จำนวน 12 กระบอก เครื่องยิงจรวดหลายลำกล้อง (MRL) รุ่น 30-tube มากกว่า 2 เครื่อง และรุ่น ASTROS II จำนวน 6 เครื่อง เครื่องยิงลูกระเบิด (MOR) รุ่น L16 จำนวน 26 เครื่อง รุ่น VAB VPM 81 จำนวน 4 เครื่อง และรุ่น Brandt จำนวน 15 เครื่อง อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านรถถัง (MSL) แบบ SP รุ่น VAB VAC HOT จำนวน 24 ลูก แบบ MANPATs รุ่น FGM-148 Javelin รุ่น Milan รุ่น Kornet-EM และแบบ recoilless rifle (RCL) รุ่น Carl Gustaf (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) ขีปนาวุธพิสัยไกลแบบพื้นสู่พื้น (SRBM) รุ่น BP-12 A มากกว่า 8 ลูก และขีปนาวุธแบบพื้นสู่อากาศ (SAM) รุ่น NMS (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

ทร. มี บก.อยู่ที่กรุงโดฮา แต่มีฐานทัพเรือที่เกาะ Halul กำลังพลประมาณ 2,500 นาย ในจำนวนนี้ รวมถึงหน่วยรักษาความมั่นคงชายฝั่ง (ไม่ปรากฏข้อมูลกำลังพล) ยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เรือฟริเกตติดตั้งขีปนาวุธ (FFGHM) ชั้น Al Zubarah จำนวน 4 ลำ เรือตรวจการณ์เร็วติดตั้งขีปนาวุธ (PCFGM/PCFG) ชั้น Barzan จำนวน 4 ลำ และชั้น Damsah จำนวน 2 ลำ เรือลาดตระเวนยุทธวิธี (PBF/PB) ชั้น MRTP16 จำนวน 3 ลำ ชั้น MRTP20 จำนวนมากกว่า 6 ลำ ชั้น MRTP24/U จำนวน 4 ลำ ชั้น MRTP34 จำนวน 3 ลำ เรือยกพลขึ้นบก (AMPHIBIOUS) รุ่น LCT จำนวน 1 ลำ รุ่น LCM จำนวน 2 ลำ รุ่น LCVP จำนวน 1 ลำ นอกจากนี้ ยังมี อาวุธปล่อยต่อต้านเรือ (AShM) รุ่น MM40 Exocet Block III จำนวน 3 ลูก และ Marte ER จำนวน 6 ลูก

ทอ. มีฝูงบินประจำการอยู่ที่ฐานทัพอากาศ Al-Udeid กำลังพลประมาณ 2,000 นาย อากาศยานและยุทโธปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เครื่องบินขับไล่และโจมตีภาคพื้นดิน (FGA) รุ่น F-15QA จำนวน 40 เครื่อง รุ่น Eurofighter Typhoon จำนวน 22 เครื่อง รุ่น Rafale DQ จำนวน 9 เครื่อง รุ่น Rafale EQ จำนวน 27 เครื่อง เครื่องบินลำเลียง (TPT) รุ่น C-17A Globemaster จำนวน 8 เครื่อง รุ่น C-130J-30 Hercules จำนวน 4 เครื่อง รุ่น A340 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น B-707 จำนวน 2 เครื่อง รุ่น B-727 จำนวน 1 เครื่อง และรุ่น Falcon 900 จำนวน 2 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์โจมตี (ATK) รุ่น AH-64E Apache จำนวน 24 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ต่อต้านเรือดำน้ำ (ASW) รุ่น NH90 NFH จำนวน 9 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์อเนกประสงค์ (MRH) รุ่น AW139 จำนวน 21 เครื่อง รุ่น SA341 จำนวน 2 เครื่อง และรุ่น SA342L จำนวน 11 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ลำเลียง (TPT) รุ่น NH90 TTH จำนวน 9 เครื่อง และรุ่น H125 Ecureuil จำนวน 1 เครื่อง อาวุธปล่อยต่อต้านอากาศยานแบบพื้นสู่อากาศ (SAM) รุ่น M903 Patriot PAC-3 MSE (พิสัยไกล) จำนวน 34 ลูก รุ่น NASAMS III (พิสัยกลาง) รุ่น FIM-92 Stinger รุ่น FN-6 (CH-SA-10) และรุ่น Mistral (Point-defence) (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน) อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่อากาศ (AAM) รุ่น R-550 Magic2 และรุ่น AIM-9X Sidewinder II อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่พื้น (ASM) รุ่น Apache รุ่น AGM-114R Hellfire รุ่น AGR-20A APKWS และรุ่น HOT และอาวุธปล่อยต่อต้านเรือ (AShM) รุ่น AM-39 Exocet และรุ่น AGM-84L Harpoon Block II (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

นอกจากนี้ ยังมีกองกำลังความมั่นคงอื่น ๆ ได้แก่

- ตำรวจ รับผิดชอบการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ อยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงมหาดไทยมี บก.อยู่ที่กรุงโดฮา กำลังพลประมาณ 5,000 นาย และยังมีหน่วยตำรวจลับที่รับผิดชอบภารกิจด้านต่อต้านการจารกรรมและการปลุกปั่นเพื่อให้เกิดความไม่สงบ หน่วยสอบสวนคดีพิเศษของ Department of Information and Criminal Evidence และหน่วยปฏิบัติการพิเศษเพื่อช่วยเหลือตัวประกันและการเผชิญเหตุในสถานการณ์ฉุกเฉิน

- หน่วยรบพิเศษ ประกอบด้วย 3 หน่วย ได้แก่ 1) กองกำลังพิทักษ์บ่อน้ำมันที่ Dukhan และ Umm Bab มีภารกิจรักษาความปลอดภัยบ่อน้ำมันและท่อส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ 2) กองกำลังพิทักษ์ชายแดน

และ 3) Static Guards Regiment ซึ่งประจำการอยู่ทั่วประเทศ โดยทั้ง 3 หน่วย มีกำลังพลหน่วยละประมาณ 300-400 นาย

ปัญหาด้านความมั่นคง

กาตาร์เป็นประเทศเล็กที่ตั้งอยู่ระหว่างมหาอำนาจในอนุภูมิภาคอ่าวอาหรับ/อ่าวเปอร์เซีย 2 ประเทศ คือ อิหร่าน และซาอุดีอาระเบีย แต่ไม่เคยมีปัญหาตึงเครียดกับอิหร่านทั้งที่มีพรมแดนทางทะเลติดกัน โดยเฉพาะบริเวณที่เป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นรายได้สำคัญของกาตาร์ ขณะที่การดำเนินกิจกรรมของประเทศอาหรับเพื่อนบ้านกลับเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของกาตาร์ เช่น กรณีที่กาตาร์เคยกล่าวหาว่ารัฐกษัตริย์รอบอ่าวหลายประเทศว่าสนับสนุนเชค เคาะลีฟะฮ์ (เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 6) ให้พยายามก่อรัฐประหารเพื่อชิงอำนาจคืนจากเชค ฮะมัด (เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 7) เมื่อปี 2539 แต่ล้มเหลว นอกจากนี้ กาตาร์ยังเคยมีข้อพิพาทกับบาห์เรน กรณีการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะ Hawar นอกชายฝั่งทางตะวันตกในอ่าวอาหรับของกาตาร์ ซึ่งศาลยุติธรรมระหว่างประเทศมีคำพิพากษาเมื่อปี 2544 ให้เกาะดังกล่าวเป็นของบาห์เรน รวมทั้งเคยปะทะกับซาอุดีอาระเบียหลายครั้ง ก่อนที่ทั้งสองฝ่ายสามารถบรรลุข้อตกลงแก้ไขข้อพิพาทเขตแดนกันเมื่อปี 2544

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของกาตาร์ภายใต้การปกครองของ เชค ตะมีม (เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 8) ที่ทรงสนับสนุนและให้ที่ลี้ภัยกับกลุ่ม Muslim Brotherhood เป็นประเด็นที่สร้างความไม่พอใจแก่ซาอุดีอาระเบีย UAE และบาห์เรน ซึ่งเป็นรัฐสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือแห่งรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council-GCC) รวมทั้งอียิปต์ เนื่องจากประเทศเหล่านี้ถือว่ากลุ่ม Muslim Brotherhood เป็นภัยคุกคามระบอบการปกครองของตน ส่งผลให้กาตาร์มีปัญหาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านใน GCC และอียิปต์ โดยประเทศดังกล่าวลดระดับความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ด้วยการเรียก ออท.ของตนกลับประเทศ ระหว่าง มี.ค.-พ.ย.2557 ทำให้กาตาร์ต้องดำเนินมาตรการเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ เช่น การให้สมาชิกระดับอาวุโสของกลุ่ม Muslim Brotherhood เดินทางออกจากกาตาร์ และให้สำนักข่าว Al Jazeera ของกาตาร์ระงับการรายงานข่าววิพากษ์วิจารณ์อียิปต์ ขณะที่ภัยคุกคามจากกลุ่ม Islamic State (IS) หวังปี 2557 ทำให้ประเทศเพื่อนบ้าน GCC หันมาปรับความสัมพันธ์กับกาตาร์ เนื่องจากเห็นถึงความจำเป็นที่ทุกประเทศในตะวันออกกลางต้องร่วมมือกันปราบปรามกลุ่ม IS ที่ขยายอิทธิพลในอิรักและซีเรีย นำไปสู่ความสำเร็จในการเจรจาแก้ไขปัญหาคือความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC ในที่ประชุมสุดยอด GCC วาระพิเศษ ที่กรุงริยาด ซาอุดีอาระเบีย เมื่อ 16 พ.ย.2557

อย่างไรก็ดี เมื่อ มี.ย.2560 ความสัมพันธ์ระหว่างกาตาร์กับประเทศเพื่อนบ้าน GCC กลับมาตึงเครียดอีกครั้ง เนื่องจากสำนักข่าว QNA ของทางการกาตาร์ เผยแพร่ถ้อยแถลงของเชค ตะมีม เมื่อ 23 พ.ค.2560 โดยมีเนื้อหาแสดงท่าทีเห็นอกเห็นใจและยังทรงสนับสนุนกลุ่ม Muslim Brotherhood กลุ่มฮะมาสในฉนวนกาซา และกลุ่มอิซลุลลอฮ์ในเลบานอน ตลอดจนทรงไม่เห็นด้วยกับการดำเนินนโยบายต่อต้านอิหร่าน ซึ่งกาตาร์เห็นว่าป็นมหาอำนาจในโลกอิสลาม ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ใน GCC และประเทศอื่น ๆ ในโลกอาหรับไม่เห็นด้วยและมองว่า กลุ่มติดอาวุธและกลุ่มหัวรุนแรงดังกล่าว รวมถึงอิหร่านเป็นภัยคุกคาม ส่งผลให้ซาอุดีอาระเบีย UAE บาห์เรน และอียิปต์ ไม่พอใจ และประกาศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ รวมถึงการติดต่อทางบก ทางอากาศ และทางทะเล ปัญหาคือความสัมพันธ์ครั้งนี้ยืดเยื้อจนถึงปี 2564 ก่อนจะคลี่คลายลงจากการที่ซาอุดีอาระเบีย UAE บาห์เรน และอียิปต์ปรับเปลี่ยนท่าที และลงนามข้อตกลงเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูตกับกาตาร์ในห้วงการประชุมสุดยอด GCC ครั้งที่ 41 ที่ซาอุดีอาระเบีย เมื่อ 5 ม.ค.2564

ปัจจุบัน กาตาร์ค่อนข้างปลอดภัยจากภัยคุกคามการก่อการร้าย เนื่องจากกาตาร์เพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยตามพรมแดนและสถานที่สำคัญในประเทศ หลังเกิดเหตุระเบิดฆ่าตัวตายที่ Doha Players Theatre

ใกล้ สหรัฐฯ ณ กรุงโดฮา เมื่อ มี.ค.2548 (มีผู้เสียชีวิต 2 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวอังกฤษ 1 คน และมีผู้ได้รับบาดเจ็บ 12 คน) คาดว่าผู้ก่อเหตุเป็นสมาชิกของกลุ่มอัลกออิดะฮ์แห่งคาบสมุทรอาระเบีย (Al Qaida in the Arabian Peninsula-AQAP) ที่เคลื่อนไหวในเยเมน

อย่างไรก็ดี การดำเนินบทบาทของกาตาร์ในฐานะผู้ไกล่เกลี่ยและพยายามรักษาความสัมพันธ์กับทุกฝ่าย กลับทำให้กาตาร์เสี่ยงเผชิญกับการถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเอนเอียงไปเข้าข้างคู่ขัดแย้งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รวมทั้งตกเป็นเป้าหมายการโจมตีที่อาจส่งผลกระทบต่ออธิปไตยของกาตาร์ โดยในห้วงปี 2568 มีเหตุโจมตีในกาตาร์ที่สำคัญ 2 เหตุการณ์ ได้แก่ 1) กรณีอิหร่านโจมตีทางอากาศต่อฐานทัพอากาศ Al-Udeid ของสหรัฐฯ ในกาตาร์ เมื่อ 23 มิ.ย.2568 ซึ่งเป็นการตอบโต้ที่สหรัฐฯ โจมตีที่ตั้งโครงการพัฒนานิวเคลียร์ของอิหร่าน ภายใต้ชื่อรหัสปฏิบัติการ Midnight Hammer ในห้วงสงคราม 12 วัน ระหว่างอิสราเอลและสหรัฐฯ กับอิหร่าน เมื่อ 13-24 มิ.ย.2568 และ 2) กรณีอิสราเอลปฏิบัติการโจมตีอาคารที่พักแรมนาระดับสูงของกลุ่มฮามาสในกรุงโดฮา เมื่อ 9 ก.ย.2568 ในห้วงที่แกนนำกลุ่มฮามาสกำลังพิจารณาข้อเสนอหยุดยิงกับอิสราเอล

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ABEDA, AFESD, AMF, CAEU, CD, FAO, G-77, GCC, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OAPEC, OIC, OIF, OPCW, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHRC, UNIDO, UNIFIL, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO และเป็นผู้สังเกตการณ์ของ CICA, IOM และ OAS

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐบาลกาตาร์มีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยตั้งเป้าหมายการเป็นประเทศ Knowledge-based Economy ที่เน้นการพัฒนาธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) นอกเหนือจากการพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ ยังก่อตั้ง Qatar Science and Technology Park (QSTP) ตั้งแต่ปี 2547 เพื่อดึงดูดบริษัทเอกชนที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงทั้งในกาตาร์และต่างประเทศให้เข้าไปตั้งฐานการพัฒนาเทคโนโลยีและดำเนินธุรกิจด้าน IT ใน QSTP

การขนส่งและโทรคมนาคม มีท่าอากาศยาน 8 แห่ง ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ 12 แห่ง ท่าอากาศยานนานาชาติที่สำคัญ คือ Hamad International Airport นอกจากนี้ มีท่าเรือสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือ Doha ท่าเรือ Mesaieed และท่าเรือ Ra's Laffan มีถนนระยะทาง 10,578 กม. ท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ระยะทาง 3,830 กม. ด้านโทรคมนาคม มีโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 454,701 เลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 3.79 ล้านเลขหมาย จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 100% ของจำนวนประชากรทั้งหมดในประเทศ รหัสโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +974 รหัสอินเทอร์เน็ต .qa

การเดินทาง สายการบินของไทยไม่มีเที่ยวบินตรงระหว่างกรุงเทพฯ-โดฮา ส่วนสายการบินของกาตาร์ที่บินตรงมาไทย คือ Qatar Airways ให้บริการเที่ยวบินระหว่างโดฮากับกรุงเทพฯ และภูเก็ต เวลาที่กาตาร์ช้ากว่าไทย 4 ชม. คนไทยที่ถือหนังสือเดินทางธรรมดาสามารถเดินทางเข้ากาตาร์ได้โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตรา และสามารถพำนักอยู่ในกาตาร์ได้ไม่เกิน 30 วัน ส่วนคนไทยที่ถือหนังสือเดินทางทูตและราชการต้องขอรับการตรวจลงตราประเภท Official Visa จาก สอท.กาตาร์ ณ กรุงเทพฯ โดยต้องมีหนังสือแนะนำจากกระทรวงการต่างประเทศของไทยประกอบการยื่นขออนุมัติการตรวจลงตรา ขณะที่การตรวจลงตราประเภท Business visa และ Work visa ต้องให้บริษัทคู่เจรจาหรือนายจ้างในกาตาร์เป็นผู้ค้ำประกัน (sponsor) และติดต่อขอรับการตรวจลงตราจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองของกาตาร์ เว็บไซต์การท่องเที่ยว : <http://www.visitqatar.qa>

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) ที่ผ่านมา กาดาร์เข้าไปมีบทบาทสำคัญในฐานะผู้ไกล่เกลี่ยความขัดแย้ง ทั้งในและนอกภูมิภาคตะวันออกกลางหลายกรณี แต่ยังมีประเด็นปัญหาที่ควรติดตามความคืบหน้าต่อไป เฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติตามข้อตกลงหยุดยิงระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาสครั้งสุดท้ายซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อปูทางไปสู่การยุติสงครามกาซา หลังจากได้ข้อยุติร่วมกันเกี่ยวกับการหยุดยิงระยะที่ 1 เมื่อ 10 ต.ค.2568 โดยมีกาดาร์เป็นผู้ไกล่เกลี่ยร่วมกับสหรัฐฯ อียิปต์ และตุรกี รวมถึงการปฏิบัติตามกรอบความตกลงสันติภาพระหว่างรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (DR Congo) กับแนวร่วมกลุ่มกบฏ Congo River Alliance ที่มี March 23 Movement หรือกลุ่มM23 เป็นแกนนำ ซึ่งมีพิธีลงนามที่กรุงโดฮา เมื่อ 15 พ.ย.2568

2) ความเสี่ยงที่กาดาร์อาจได้รับผลกระทบจากปฏิบัติการทางทหารระหว่างอิสราเอลและสหรัฐฯ กับอิหร่าน ที่ยังคงไม่สามารถหาทางแก้ไขความหวาดระแวงที่มีต่อกัน เฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนานิวเคลียร์ของอิหร่านซึ่งอาจนำไปสู่การเผชิญหน้าครั้งใหม่ ขณะที่ผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ในกาดาร์อาจตกเป็นเป้าโจมตีของอิหร่านอีกครั้ง

ความสัมพันธ์ไทย-กาดาร์

กาดาร์และไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน เมื่อ 7 ส.ค.2523 โดยไทยเปิด สอท. กรุงโดฮา เมื่อปี 2545 ขณะที่กาดาร์เปิด สอท.ประจำประเทศไทย เมื่อปี 2547 และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาตลอด โดยมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับพระราชวงศ์และผู้นำระดับสูงอยู่เป็นระยะ เช่น การเสด็จฯ เยือนไทยของเชค ฮะมัด เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ ในฐานะพระอาคันตุกะของรัฐบาลเมื่อปี 2542 และทรงเข้าร่วมพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร เมื่อ มิ.ย.2549 และครั้งล่าสุด คือ การเสด็จเยือนไทยของเชค ซานี บิน ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลซานี พระอนุชาของเชค ตะมิม เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์พระองค์ปัจจุบัน เพื่อเข้าร่วมพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อ 26 ต.ค.2560

การเยือนไทยของผู้แทนรัฐบาลกาตาร์ครั้งสำคัญ คือ การเยือนไทยของนาย Ahmad bin Abdullah al-Mahmoud รอง นรม.กาตาร์ เพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue-ACD) ครั้งที่ 2 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ ระหว่าง 8-10 ต.ค.2559 การเยือนไทยของ ดร. Mohammed bin Saleh Al-Sada รมว.กระทรวงพลังงานและอุตสาหกรรมกาตาร์ เพื่อเข้าร่วมการประชุมโต๊ะกลมระดับรัฐมนตรีพลังงานเอเชีย (Asia Ministerial Roundtable on Energy) ครั้งที่ 7 ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ ระหว่าง 31 ต.ค.-4 พ.ย.2560 การเยือนไทยของเชค มุฮัมมัด บิน อับดุลเราะฮ์มาน บิน ญาซิม อาลซานี รอง นรม. และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศกาตาร์ ในฐานะแขกของกระทรวงการต่างประเทศไทย ระหว่าง 28-30 ส.ค.2562 โดยเข้าเยี่ยมคารวะ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นรม. และ รมว.กระทรวงกลาโหม (ในขณะนั้น) และพบหารือกับนายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รอง นรม. ประเด็นความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน และความร่วมมือในสาขาอื่น ๆ

การเยือนกาตาร์ของผู้แทนรัฐบาลไทยที่สำคัญในห้วงปี 2567-2568 ได้แก่ 1) การเยือนกาตาร์ของ น.ส. แพทองธาร ชินวัตร นรม. เพื่อเข้าร่วมการประชุม ACD ครั้งที่ 3 ที่กรุงโดฮา ระหว่าง 2-4 ต.ค.2567 รวมทั้งเข้าเฝ้าฯ เชค ตะมิม เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ และหารือทวิภาคีกับเชค มุฮัมมัด บิน อับดุลเราะฮ์มาน นรม.และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศกาตาร์ 2) การเยือนกาตาร์ของนายมาริช เสงี่ยมพงษ์ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ ระหว่าง 2-4 มี.ค.2568 โดยเข้าพบหารือกับ นรม.และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศกาตาร์

เพื่อแสดงความขอบคุณรัฐบาลกาตาร์ที่ช่วยเหลือและประสานงานกับกลุ่มฮะมาสนำไปสู่การปล่อยตัวคนไทย 5 คน เมื่อ 30 ม.ค.2568 หลังจากถูกกลุ่มฮะมาสนำไปเป็นตัวประกันในฉนวนกาซาตั้งแต่ ต.ค.2566 และ 3) การเยือนกาตาร์ของนายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานรัฐสภาและประธานสภาผู้แทนราษฎร 22-26 พ.ย.2568 เพื่อเยี่ยมคารวะนายฮาซัน บิน อับดุลเลาะห์ อัลซอฮิม ประธานที่ปรึกษาแห่งรัฐกาตาร์

ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ทั้งสองฝ่ายต่างสนับสนุนกันและกันเป็นอย่างดี เฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ซึ่งกาตาร์ถือว่าเป็นกิจการภายในของไทย ขณะเดียวกัน กาตาร์แสดงความสนใจให้ความช่วยเหลือด้านการลงทุนและการศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ โดยหวังว่า จะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา ที่ผ่านมา เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์ทรงบริจาคทรัพย์ส่วนพระองค์ สนับสนุนการก่อสร้างอาคารเรียนและหอพักนักศึกษาที่วิทยาลัยอิสลามยะลา (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยฟาฏอนี) โดยมี ร.มว.กระทรวงศาสนาสมบัติและกิจการศาสนาอิสลามกาตาร์ มาร่วมพิธีเปิดอาคารดังกล่าว เมื่อ 28 ม.ค.2550 นอกจากนี้ กาตาร์ยังเคยมีบทบาทสำคัญในการประสานงานช่วยเหลือให้รัฐบาลเอริเทรียกดดัน กลุ่มติดอาวุธให้ปล่อยลูกเรือประมงชาวไทยที่ถูกจับเป็นตัวประกันเมื่อปี 2549

การค้าไทย-กาตาร์ เมื่อปี 2567 มีมูลค่าประมาณ 4,088.38 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (145,590.60 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากเมื่อปี 2566 ที่มีมูลค่าประมาณ 3,751.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (130,531.56 ล้านบาท) โดยเมื่อปี 2567 ไทยส่งออกมูลค่า 430.10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (15,023.02 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 3,658.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (130,567.57 ล้านบาท) ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า 3,228.18 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (115,544.55 ล้านบาท) ส่วนการค้าไทย-กาตาร์ในห้วง ม.ค.-ส.ค.2568 มีมูลค่าประมาณ 2,645.39 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (88,715.81 ล้านบาท) ลดลงจากห้วงเดียวกันเมื่อปี 2567 โดยไทยส่งออกมูลค่า 255.40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (8,491.59 ล้านบาท) และนำเข้ามูลค่า 2,389.99 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (80,224.22 ล้านบาท) ซึ่งไทยยังคงเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า

สินค้าส่งออกสำคัญของไทยเมื่อปี 2567 ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยางไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี และอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ ยานพาหนะอื่น ๆ และส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง อาหารสัตว์เลี้ยง

สินค้านำเข้าสำคัญจากกาตาร์เมื่อปี 2567 ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ น้ำมันสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์ ปุ๋ย และยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เหล็กและเหล็กกล้า พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช เครื่องบิน เครื่องร่อน อุปกรณ์การบินและส่วนประกอบ รถยนต์โดยสารและรถบรรทุก สัตว์มีชีวิตไม่ได้ทำพันธุ์ เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ สิ่งพิมพ์ เครื่องใช้เบ็ดเตล็ด

ด้านการลงทุน สหพันธ์ธุรกิจบริการออกแบบและก่อสร้างแห่งประเทศไทยเคยได้รับการว่าจ้างให้ดำเนินงานออกแบบและควบคุม การก่อสร้างหมู่บ้านนักกีฬาสำหรับการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ที่กาตาร์ เป็นเจ้าภาพเมื่อปี 2549 รวมทั้งดำเนินการปรับหมู่บ้านนักกีฬาดังกล่าวเป็นโรงพยาบาล Hamad Medical Center ในเวลาต่อมา นอกจากนี้ ยังมีบริษัทในภาคการก่อสร้าง ได้แก่ บริษัท TTCL ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างไทยกับญี่ปุ่น รับงานก่อสร้างโรงกลั่นน้ำทะเลเป็นน้ำจืดในกาตาร์ จำนวน 2 แห่ง คือ โครงการ Ras Abu Fontas A2 แล้วเสร็จเมื่อ ก.ค.2558 และโครงการ Ras Abu Fontas A3 แล้วเสร็จเมื่อ เม.ย.2560 และบริษัท WEN Qatar ซึ่งเป็นบริษัทไทยที่มีหุ้นส่วนเป็นชาวกาตาร์ รับงานก่อสร้างในลักษณะทำสัญญาเหมาช่วง ขุดเจาะอุโมงค์รถไฟใต้ดิน และการก่อสร้าง Qatar Museum

ด้านพลังงาน บริษัท Qatargas ผู้ผลิตก๊าซธรรมชาติรายใหญ่ของกาตาร์ลงนาม Head of Agreement กับบริษัท ปตท.สผ.จำกัด (มหาชน) ของไทยในการจำหน่ายก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ให้ ปตท.สผ.ระยะยาว ปริมาณ 1 ล้านตันต่อปี เมื่อ 3 ก.พ.2551 โดยเริ่มจัดส่งให้ไทยตั้งแต่ปี 2554 ส่วนบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ลงนามความตกลงซื้อก๊าซ LPG จากบริษัท Qatar International Petroleum Marketing (Tasweeq) ปริมาณ 270,000 ตัน เมื่อ ม.ค.2554 และลงนามความตกลงกับบริษัท Qatargas เมื่อ ธ.ค.2555 ในการจัดหา LNG ระยะยาวปีละ 2 ล้านตัน เป็นเวลา 20 ปี โดยเริ่มส่งมอบในปี 2558 นอกจากนี้ บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด ลงนามสัญญาร่วมทุนกับบริษัท Qatar Petroleum Investment (QPI) ในโครงการปิโตรเคมี Long Son Petro Chemical ในเวียดนามเมื่อปี 2552

ด้านการท่องเที่ยว ชาวกาตาร์นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวที่ไทย รวมถึงการเดินทางเข้ามารับการ รักษาพยาบาลควบคู่กับการท่องเที่ยว โดยที่ผ่านมามีชาวกาตาร์เดินทางมาไทยปีละประมาณ 28,000-36,000 คน ยกเว้นห้วงปี 2563 ที่เกิดการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้ทั่วโลก รวมถึงไทยและกาตาร์ใช้มาตรการ จำกัดการเดินทางเข้า-ออกประเทศ ทำให้ชาวกาตาร์เดินทางมาไทยลดลงอยู่ที่ 2,781 คน ขณะที่ห้วง ม.ค.-ส.ค. 2568 มีชาวกาตาร์เดินทางมาไทยรวม 33,449 คน (ข้อมูลเมื่อ ก.ย.2568 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) ส่วนคนไทยในกาตาร์มีจำนวน 4,408 คน (ข้อมูลเมื่อ ก.พ.2568 ของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ) โดยเป็นแรงงาน 360 คน (ข้อมูลเมื่อ ส.ค.2567 ของกระทรวงแรงงาน) ส่วนใหญ่เป็นแรงงานกึ่งฝีมือในภาค การก่อสร้าง และภาคบริการ เช่น พนักงานนวดสปา ช่างเสริมสวย พ่อครัวและแม่ครัว ที่เหลือเป็นนักเรียน- นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาที่ได้รับทุนจากกระทรวงศาสนาสมบัติและกิจการอิสลามกาตาร์ และ Qatar University และชาวไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติ

ข้อตกลงสำคัญ : ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งรัฐกาตาร์ว่าด้วย บริการเดินอากาศระหว่างอาณาเขตของแต่ละฝ่ายและพื่นจากนั้นไป (9 ส.ค.2534) บันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงการต่างประเทศไทยกับกาตาร์ (23 พ.ย.2541) และความตกลงว่าด้วยความร่วมมือ เศรษฐกิจการค้าและวิชาการระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งรัฐกาตาร์ (12 เม.ย.2542) และความตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงานไทยในรัฐกาตาร์ (15 พ.ค.2555)

เชค ตะมิม บิน ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ อาลษานี
(His Highness Sheikh Tamim bin Hamad bin Khalifa Al Thani)

ตำแหน่ง	เจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์
พระราชสมภพ	3 มิ.ย.2523 (พระชนมพรรษา 46 พรรษา/ปี 2569) ที่กรุงโดฮา กาตาร์ โดยทรงเป็นพระราชโอรสพระองค์ที่ 4 ของเชค ฮะมัด บิน เคาะลีฟะฮ์ บิน ฮะมัด อาลษานี เจ้าผู้ครองรัฐพระองค์ที่ 7 ของกาตาร์ ที่มีประสูติกาลกับเชคา มุฮะยั บินดี นาซีร์ อัลมิษนัต พระชายาพระองค์ที่ 2 ของเชคฮะมัด
ศาสนา	อิสลาม (ซุนนี)
สถานภาพทางครอบครัว	อภิเษกสมรสกับพระชายา 3 พระองค์ ได้แก่ 1) เชคา เยาร์ฮะเราะฮ์ บินดี ฮะมัด บิน สุฮัยม์ อาลษานี มีพระราชโอรส 2 พระองค์ และพระราชธิดา 2 พระองค์ 2) เชคา อะนูด บินดี มานะฮ์ อัลฮาจญ์รี มีพระราชโอรส 2 พระองค์ และพระราชธิดา 2 พระองค์ 3) เชคา นูเราะฮ์ บินดี ฮะซาล อัลดุซารี มีพระราชโอรส 2 พระองค์
การศึกษา	ทรงสำเร็จการศึกษาจาก Royal Military Academy Sandhurst สหราชอาณาจักร เมื่อปี 2541
ประวัติการทำงาน	
ปี 2541	- ทรงได้รับพระราชทานยศร้อยตรี หลังจากสำเร็จการศึกษาวิชาทหารจาก Royal Military Academy Sandhurst
ปี 2546	- ทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมารแทน เชค ญะซิม พระเชษฐาที่ทรงสละตำแหน่งเมื่อ 5 ส.ค.2546 และเตรียมความพร้อมสำหรับการขึ้นครองราชย์ ด้วยการทรงดำรงตำแหน่งสำคัญด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจหลายตำแหน่ง
ปี 2552	- ทรงได้รับการสถาปนาเป็น รอง ผบ.ทหารสูงสุด
ปี 2556-ปัจจุบัน	- ทรงขึ้นครองราชย์เป็นเจ้าผู้ครองรัฐกาตาร์พระองค์ที่ 8 ตั้งแต่ 25 มิ.ย.2556 หลังจากเชค ฮะมัด พระราชบิดา ทรงประกาศสละราชสมบัติ

ข้อมูลอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

- ทรงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาด้านการกีฬาของกาตาร์ ได้แก่ ทรงเป็นผู้ก่อตั้ง Qatar Sport Investments เมื่อปี 2548 (ปัจจุบันเป็นเจ้าของสโมสรฟุตบอล Paris Saint Germain ในฝรั่งเศส) และทรงเป็นประธานจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 15 ซึ่งกาตาร์ได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพเมื่อปี 2549 (เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่มีชาติสมาชิกเข้าร่วมครบทุกประเทศ)
- ทรงประสบความสำเร็จในการผลักดันให้กาตาร์ได้รับเลือกเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาว่ายน้ำชิงแชมป์โลกของ FINA เมื่อปี 2557 และการแข่งขันฟุตบอลโลกของ FIFA เมื่อปี 2565 โดยปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการโอลิมปิกกาตาร์ และทรงเป็นหนึ่งในสมาชิกคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC)
- ทรงประสบความสำเร็จในการบริหาร Qatar Investment Authority ซึ่งเป็นกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติด้วยการเข้าไปถือครองหุ้นของกิจการหลายแห่งในสหราชอาณาจักร เช่น ธนาคาร Barclays ห้างสรรพสินค้า Harrods และ Sainsbury's รวมถึง The Shard ในลอนดอน ซึ่งเป็นอาคารที่สูงที่สุดในยุโรป
- นิตยสาร CEOWORLD ระบุเมื่อ 18 ก.ย.2562 ว่า ทรงเป็นกษัตริย์ที่ร่ำรวยเป็นอันดับ 9 ของกษัตริย์ทั่วโลก โดยทรงมีทรัพย์สินรวมมูลค่าประมาณ 2,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- ทรงได้รับการจัดอันดับเป็นมุสลิมที่ทรงอิทธิพลมากที่สุดในอันดับ 1 ในโลกประจำปี 2569 โดย Royal Islamic Strategic Studies Centre ของจอร์แดน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์และรางวัลต่าง ๆ

ปี 2546	- Necklace of Merit จากการได้รับสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมาร
ปี 2547	- Member of Distinguished Class of the Order of Khalifa จากบาห์เรน
	- Sheikh Essa bin Salman al Khalifa Medal จากบาห์เรน
ปี 2548	- Collar of the Order of Zayed จากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
	- Sheikh Zayed bin Sultan al Nahyan Medal จากสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
ปี 2549	- Best Sport Personality in the Arab World จาก นสพ.Al Ahram ของอียิปต์
ปี 2550	- OCA Award of Merit จากคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งเอเชีย
ปี 2553	- Grand Officer of the Legion of Honour จากฝรั่งเศส

บุคคลสำคัญและคณะรัฐมนตรีของกาตาร์

เจ้าผู้ครองรัฐ	Sheikh Tamim bin Hamad bin Khalifa Al Thani
มกุฎราชกุมาร	Sheikh Abdullah bin Hamad Al Thani
นรม. และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Sheikh Mohammed bin Abdulrahman Al Thani
รอง นรม. และ รมต.แห่งรัฐรับผิดชอบกิจการกลาโหม	Sheikh Saoud bin Abdulrahman bin Hassan bin Ali Al Thani
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Sheikh Khalifa bin Hamad bin Khalifa Al Thani
รมว.กระทรวงการคลัง	Ali bin Ahmed Al Kuwari
รมว.กระทรวงศาสนาสมบัติและกิจการศาสนาอิสลาม	Ghanem bin Shaheen bin Ghanem Al Ghanim
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม	Sheikh Abdulrahman bin Hamad bin Jassim bin Hamad Al Thani
รมว.กระทรวงคมนาคม	Sheikh Mohammed bin Abdullah bin Mohammed Al Thani
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Mansoor bin Ebrahim bin Saad Al Mahmoud
รมว.กระทรวงการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	Mohammed bin Ali bin Mohammed Al Mannai
รมว.กระทรวงเทศบาลเมือง	Abdullah bin Hamad bin Abdullah Al Attiya
รมว.กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม	Sheikh Faisal bin Thani bin Faisal Al Thani
รมว.กระทรวงศึกษาธิการและการอุดมศึกษา	Lolwah bint Rashid bin Mohammed Al Khater
รมว.กระทรวงแรงงาน	Dr. Ali bin Samikh Al Marri
รมว.กระทรวงยุติธรรม และ รมต.แห่งรัฐ	Ibrahim bin Ali bin Issa Al Hassan Al Mohannadi
ด้านกิจการคณะรัฐมนตรี	
รมว.กระทรวงกีฬา	Sheikh Hamad bin Khalifa bin Ahmed Al Thani
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพทางภูมิอากาศ	Dr. Abdullah bin Abdulaziz bin Turki Al Subaie
รมว.กระทรวงพัฒนาสังคมและครอบครัว	Buthaina bint Ali Al Jabr Al Nuaimi
รมต.แห่งรัฐ ด้านกิจการพลังงาน	Saad bin Sherida Al-Kaabi
รมต.แห่งรัฐ ด้านกิจการต่างประเทศ	Sultan bin Saad bin Sultan A Muraikhi

(ธ.ค.2568)